

Sprawozdanie z funkcjonowania zawodu położnej w województwie zachodniopomorskim

1. Informacje ogólne

Na obszarze województwa zachodniopomorskiego zlokalizowane są 34 szpitale oraz 199 zakładów otwartej opieki zdrowotnej, w których pracują położne. Ogólna liczba położnych zarejestrowanych w Szczecińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych oraz w Koszalińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych na dzień 31.08.2006. wynosi 1310 (1299 na dzień 31.12.2005), ale czynnych zawodowo jest 1151 (1129 na dzień 31.12.2005). Szacowane zapotrzebowanie na rok 2007 wynoszą 10 – 15 położnych. W roku 2006 nie było w naszym województwie żadnej absolwentki Wydziału Położnych, ale Pomorska Akademia Medyczna otworzyła ten kierunek. Liczbę położnych pokazuje tabela I.

Tabela I. Liczba położnych w SIPiP i w KIPiP wg stanu na dzień 31.08.2006.

L.p.	ZAKRES DANYCH	OIPiP w Szczecinie		OIPiP w Koszalinie		RAZEM			
		2004	2005	2004	2005	2004	2005		
1.	Liczba wydanych praw wykonywania zawodu położnej wg stanu na dzień 31 grudnia	940	998	321	317	1261	1315		
2.	Liczba wydanych praw wykonywania zawodu położnej od dnia 01.01.2006r. do dnia 31.08.2006r.	36	6	2	-	38	6		
3.	Liczba członków OIPiP z prawem wykonywania zawodu położnej	976	985	323	325	1299	1310		
4.	Liczba członków OIPiP z prawem wykonywania zawodu położnej – czynnych zawodowo	823	833	306	318	1129	1151		
5.	Liczba wydanych zezwoleń (od dnia 01.01.2006r. do dnia 31.08.2006r.) na prowadzenie.	indywidualnej praktyki położnej	6	9	37	1	43	10	
		indywidualnej specjalistycznej praktyki położnej	1	4	12	13	13	17	
		grupowej praktyki położnych	0	0	0	0	0	0	
6.	Liczba bezrobotnych położnych zarejestrowanych w OIPiP	stan na dzień 31.08.2006		26	32	17	21	43	53
7.	Planowane odejścia na emeryturę w 2006 r.	37	40	0	0	37	40		
8.	Liczba położnych, które odbyły przeszkolenie w 2006 r. po przerwie w wykonywaniu zawodu	3	6	1	0	4	6		

Tylko 7,65 % (w 2005 roku 6,55%) położnych czynnych zawodowo posiada specjalizacje (88 osób). W roku 2006 pomyślnie zdało państwowy egzamin specjalizacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego 6 położnych. Natomiast 10,86% (w 2005 roku 9,92%) położnych czynnych zawodowo posiada kursy kwalifikacyjne (125 osób). Jak więc widać, wskaźnik posiadanych kursów powoli wzrasta, co oznacza, że coraz więcej położnych się doksztalca. Posiadane specjalizacje przez położne zobrazowano w tabeli II, a kursy kwalifikacyjne w tabeli III.

Tabela II. Posiadane specjalizacje przez położne na dzień 31.08.2006

Specjalizacja w dziedzinie:	Liczba położnych	
	2005	2006
medycyny społecznej	-	-
organizacji ochrony zdrowia	-	-
epidemiologii i higieny	2	2
organizacji i zarządzania	13	16
promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	2	3
pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki	10	9
pielęgniarstwa operacyjnego	7	7
pielęgniarstwa onkologicznego	-	-
pielęgniarstwa epidemiologicznego	-	2
pielęgniarstwa środowiskowego / rodzinnego	3	2
opieki przed- i okołoporodowej	8	9
pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego	8	9
pielęgniarstwa położniczego	20	26
pielęgniarstwa ginekologicznego	-	0
pielęgniarstwa neonatologicznego	1	3
RAZEM	74	88

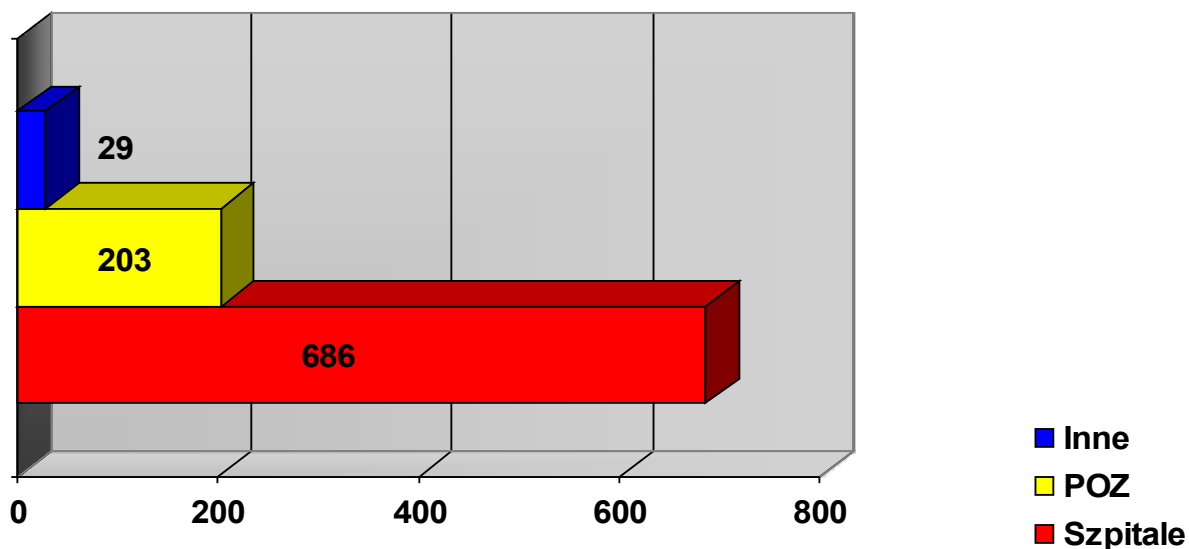
Tabela III. Posiadane kursy kwalifikacyjne przez położne na dzień 31.08.2006

Kursy kwalifikacyjne w dziedzinie:	Liczba położnych	
	2005	2006
pielęgniarstwa neonatologicznego	3	3
pielęgniarstwa operacyjnego	32	39
pielęgniarstwa epidemiologicznego	1	1
organizacji i zarządzania	36	42
pielęgniarstwa rodzinnego	16	17
promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	6	6
pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki	18	17
RAZEM	112	125

Położne w województwie zachodniopomorskim zatrudnione są w:

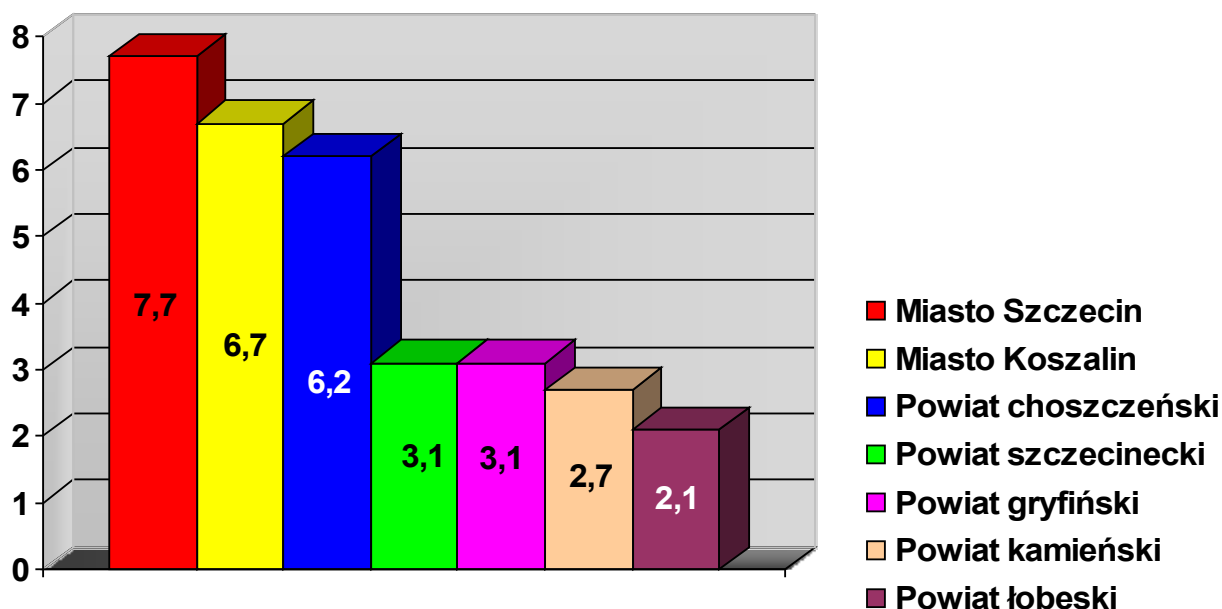
- 26 szpitalach posiadających pion położniczo – ginekologiczny,
- 1 szpitalu posiadającym oddział ginekologiczny,
- 7 szpitalach nie posiadających pionu położniczo – ginekologicznego,
- POZ,
- Pomorskiej Akademii Medycznej,
- Szkole Policealnej Pracowników Służb Społecznych,
- Innych placówkach.

Miejsce zatrudnienia położnych przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Miejsce zatrudnienia położnych

Największy wskaźnik zatrudnionych położnych na 10 000 mieszkańców występuje w Szczecinie – 7,7, następnie w Koszalinie – 6,7 i w powiecie choszczeńskim – 6,2. Natomiast najmniejszy wskaźnik zanotowano w powiecie szczecineckim i gryfińskim – 3,1, następnie w powiecie kamieńskim – 2,7 i w łobeskim – 2,1. Wskaźnik pracujących położnych na 10 000 mieszkańców przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Wskaźnik pracujących położnych na 10 000 mieszkańców¹

¹ Dane udostępnione przez ZCOiPZ w Szczecinie

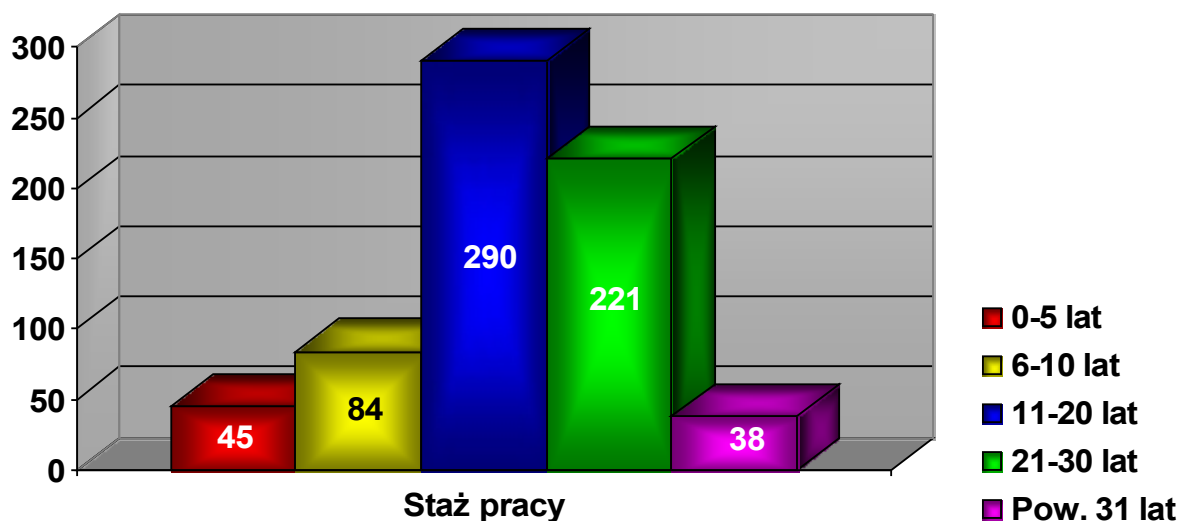
2. Stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej na dzień 31.12.2005

W stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej zatrudnionych jest 686 (w roku 2004: 690) położnych w tym w przychodniach przyszpitalnych – 41 (w poradniach ginekologiczno-położniczych: 25; w poradniach neonatologicznych: 16). Szczegółową strukturę zatrudnienia położnych przedstawiono w tabeli IV.

Tabela IV. Struktura zatrudnienia położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej

Oddział	Liczba	
	Położne	Pielęgniarki
Sala porodowa	141	-
Położniczy	99	-
Patologia ciąży	36	-
Noworodkowy	68	133
Ginekologia	115	8
Położniczo - noworodkowy	13	33
Położniczo – ginekologiczny	89	17
Izba przyjęć położniczo-gienkologiczna	25	11
Blok operacyjny położniczo-ginekologiczny	25	23
Poradnia K	25	2
Inne oddziały niepołożnicze	47	
Oddziałowe nie przypisane do oddziału	3	
RAZEM	686	227

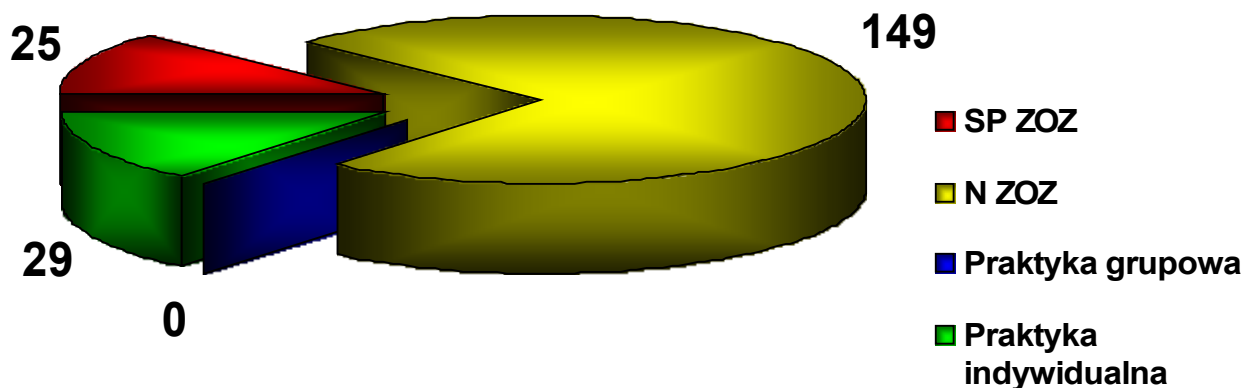
Najwięcej położnych (290) pracuje zawodowo 11 – 20 lat. Staż pracy od 21 – 30 lat ma aż 221 położnych. Bardzo mało jest położnych mających staż pracy do 10 lat – 129 osób. Staż pracy położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Staż pracy położnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej

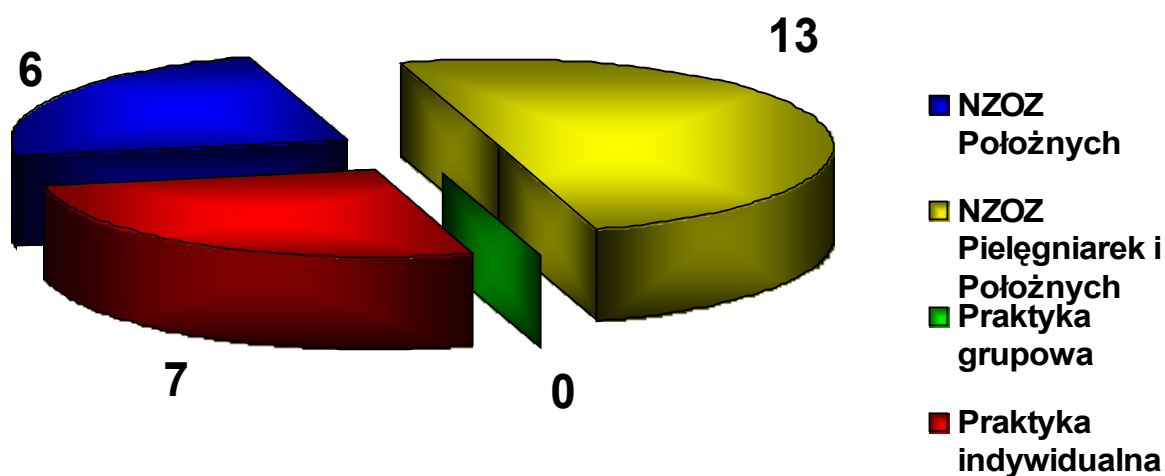
3. Podstawowa opieka zdrowotna

W podstawowej opiece zdrowotnej zatrudnionych jest 203 położne, spośród których tylko 29 posiada praktykę indywidualną i nikt grupowej. Strukturę liczby zatrudnienia położnych rodzinnych przedstawia wykres 4. (na dzień 28.02.2005).

Wykres 4. Struktura liczby zatrudnienia położnych rodzinnych w POZ*

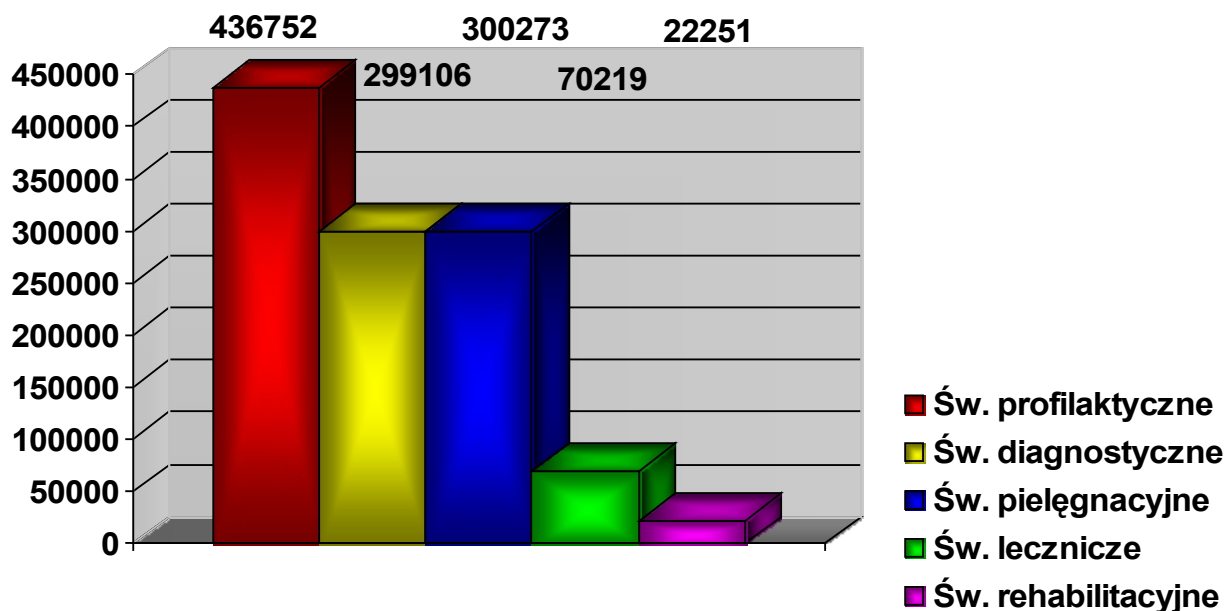
Liczba zawartych umów bezpośrednio z położnymi POZ przez Zachodniopomorski Oddział Wojewódzki NFZ jest bardzo niska – tylko 26. Pozostałe położne rodzinne pracują na „podkontraktach”. Strukturę liczby bezpośrednich umów położnych z ZOW NFZ przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Struktura liczby bezpośrednich umów położnych z ZOW NFZ*

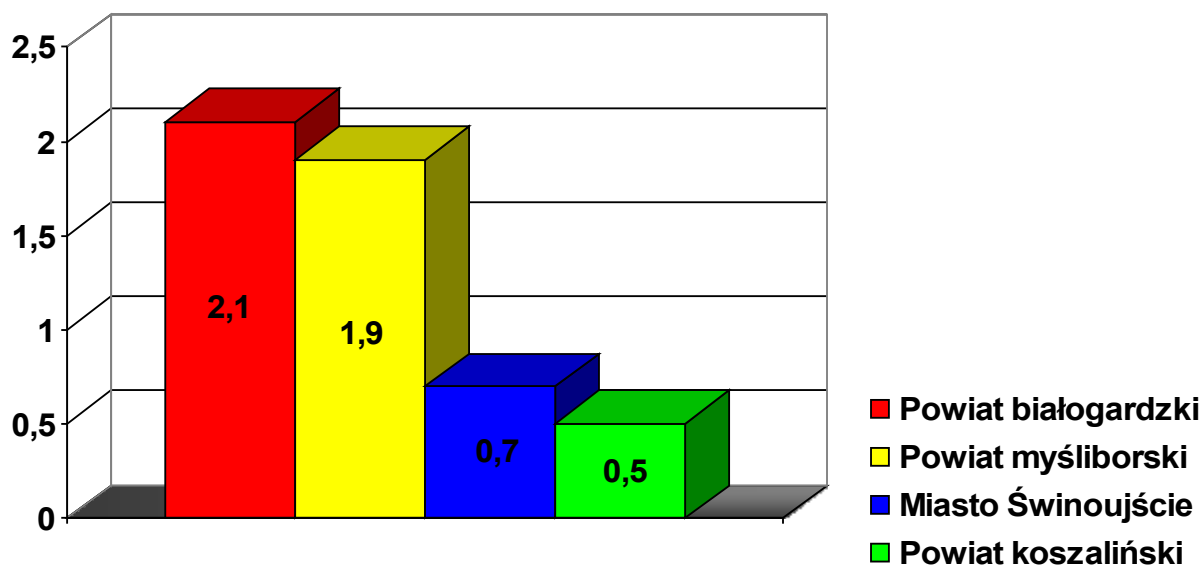
Źródło: opracowania własne ZOW NFZ

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 2.09.1997 (Dz. U. Nr 116 Poz. 750) położna jest zobowiązana do wykonywania świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych. W oparciu o dane ZOW NFZ w okresie od stycznia do grudnia 2005 położne rodzinne zrealizowały 1 128 601 świadczeń. Wykaz świadczeń przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Liczba świadczeń zrealizowanych przez położne rodzinne od 01. – 12.2005*

Najwyższy wskaźnik pracujących położnych POZ na 10 000 mieszkańców znajduje się w powiecie białogardzkim – 2,1, następnie w myśliborskim – 1,9. Natomiast najmniejszy wskaźnik występuje w Świnoujściu – 0,7 i w powiecie koszalińskim – 0,5. Na wykresie 7. przedstawiono wskaźnik pracujących położnych POZ na 10 000 mieszkańców.

Wykres 7. Wskaźnik pracujących położnych POZ na 10 000 ludności*

4. Wnioski

1. Liczba położnych w województwie zachodniopomorskim w stacjonarnej opiece zdrowotnej w dalszym ciągu jest niezadowolająca.
2. W dalszym ciągu położne powinny dążyć do podnoszenia swoich kwalifikacji w związku z ciągle niską liczbą położnych posiadających kursy specjalizacyjne i kwalifikacyjne.
3. Należy zachęcać pielęgniarki i położne POZ do zawierania bezpośrednich umów z ZOW NFZ.

Chciałam złożyć podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego sprawozdania: Dyrektorom i Pielęgniarkom Naczelnym i Przełożonym szpitali województwa Zachodniopomorskiego, Szczecińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych, Koszalińskiej Izbie Pielęgniarek i Położnych, Narodowemu Funduszowi Zdrowia oraz Zachodniopomorskiemu Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia.